

1 KAPSAYICI, HESAPVERİR ve TAM BAĞIMSIZ DÜZENLEYİCİ KURUM

- Adalet Yüksek Kurumu
  - Daimî Hukuk Şûrası
-

Av. Mehmet Gün
Av. Hande Haçar
Av. E. Melis Özsoy
Av. Havva Yıldız

Gerekçe

Önerdiğimiz sistem tasarımının odağında yargı hizmetleri üretimi ve sistemin merkezinde hizmet üretimini düzenleyici bir kurum olarak “Adalet Yüksek Kurumu” yer almaktadır. Adalet Yüksek Kurumu’nu yasama ve yürütme güçleri gibi kendi kendini yönetebilir şekilde tasarladık. Bu önemli gücün bağımsızlığı hakkında olabilecek bütün endişeleri gidermek için özel çaba harcadık. Türkiye’nin tecrübe ve şikayetlerinden yola çıkarak sorunlara mümkün olduğu kadar sağlam ve sağlıklı bir çözüm getirmeyi amaçladık. Bunu yaparken bir yandan yönetim bilimlerinin gereklerine ve diğer yandan demokratik meşruiyet şartlarına uyarlı davranmaya özen gösterdik.

Kurumun bağımsızlığına özel önem verdik. Üye kompozisyonunu hiçbir kişi, grup veya koalisyonun kurumda iç veya dış bağımlılık oluşturamayacağı, nüfuz kuramayacağı şekilde düzenledik. Bu amaçla kurumu; toplumun tüm kesimlerini temsil eder, dışarıda yasama ve yürütme güçlerinden bağımsız kalmasını her daim garanti edecek bir üye belirleme yöntemi geliştirdik. Üyelerin belirlenmesi sürecinin toplumdaki paydaşlarını çok geniş bir yelpazede ve derinlemesine kapsamasını, kurumun çoğulcu yapıda ve mali olarak özerk olmasını öngördük.

Nihayet, yargı bağımsızlığını, bağımsızlık yargının tamamına, her bir organ ve unsuruna yayılacak, her bir organ ve unsurun kendi bağımsızlığını koruyup geliştirebileceği şekilde düzenledik.

Toplumun tüm kesimlerini temsil eden üyelerin niteliksel kompozisyonunu kurumun işlevlerini yerine getirmek için ihtiyaç duyacağı niteliksel kaynağı sağlayacak şekilde oluşturduk. Kurum bütün işlevlerini dışarıdan insan kaynağına ihtiyaç

duymadan yerine getirebilecek sayı ve nitelikte üyeye sahip olacaktır. Kurumun nitelikli üyelerini liyakatli olanlar arasından toplumun tüm kesimlerini temsil eden resmi ve özel kurumlar belirleyecektir. Şeffaflık ve hesapverirlik gereğince üyeliklere aday olma, aday gösterilme, seçilme veya atanma kararları yargı denetimine tabidir. Kurum üyelikleri süre bakımından kısıtlanmış, kurumsal hafızayı sürdürmek için tedbirler alınmıştır.

Kamu görevlilerinin suçlarında soruşturma ön izinlerinin ilga edilmesi, Adalet Bakanlığı ve Hakimler Savcılar Kurulu’nun görev ve yetkilerinin düzenleyici kuruma devredilmesi ve böylece yargının işlev bağımsızlığına getirilen kısıtların ortadan kaldırılması öngörülmüştür.

Kurumun işlevleri; temel olarak ülkenin hukuk, adalet ve yargı politikalarını, önceliklerini ve ilkeleri belirlemek, yargı hizmetleri verilmesi, hukuk mesleklerine giriş, ilerleme, disiplin ve çıkarma işlemleri konularında odaklanmaktadır.

Kurumun düzenleme yetkisi her türlü hukuk hizmetini kapsamaktadır. Kurum ülkenin hukuk, adalet ve yargı politikalarını, tercihlerini ve öncelikleri ile yargı hizmetlerin standartlarını belirleyecek, belirlenecek hedefler doğrultusunda ayrı ayrı ve bir bütün olarak bütün hukuk mesleklerinin geliştirilmesi için gerekli tedbirleri alacaktır. Bu konularda hali hazırda yürütmeye, Adalet Bakanlığı’na tanınan görev ve yetkileri kurum üstlenecektir.

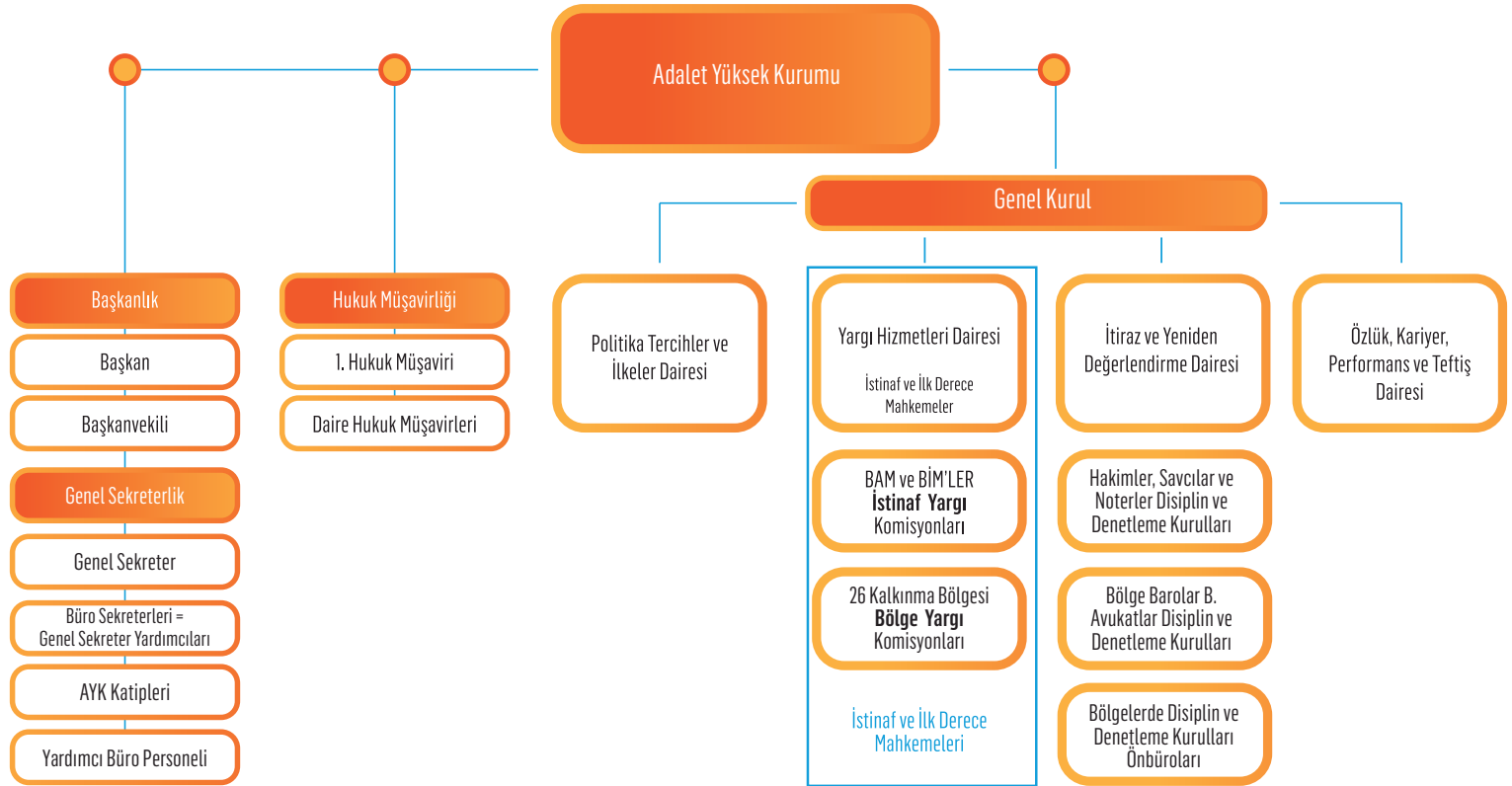
Daimî Hukuk Şûrası önerimiz; Türk devlet geleneklerine uygun bir danışma mekanizması oluşturmayı; adaletin gerçekleştirilmesi için tüm paydaşları kurumsal bir çatı altında her yıl düzenli olarak bir araya getirmeyi, güncelliği sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana Hatları ile Adalet Yüksek Kurumu Tasarımı

NOTLAR

- 1- Yargı kurulu düzenleyici bir kurum haline getiriliyor.
- 2- Temel odak kaliteli yargı hizmeti üretme ve katma değer yaratma oluyor.
- 3- Kurum şeffaf ve hesapverir bir yapıda yalın bir organizasyon oluyor.
- 4- Kurum tam bağımsız ve kendi kendini yönetebilir olarak yapılandırılıyor.
- 5- Kurum; 1 genel kurul ve 4 ayrı daire halinde faaliyet gösterecek şekilde yapılandırılıyor.
- 6- Kurum hukuk müşavirlerinin, kurum iç faaliyetlerinde bağımsız mütalaa verecekleri bir yapı kuruluyor.
- 7- Kurumun üyeleri, işlevlerinin gerektirdiği, değişik disiplin ve niteliklerde kişilerden, 90 kişi olarak belirleniyor.
- 8- Kurumun 90 üyesi liyakatliler arasından toplumun tüm kesimleri tarafından şeffaf ve hesapverir usulle seçiliyor.

Adalet Yüksek Kurumu Teşkilat Şeması

Adalet Yüksek Kurumu Oluşumu, Görev ve Yetkileri

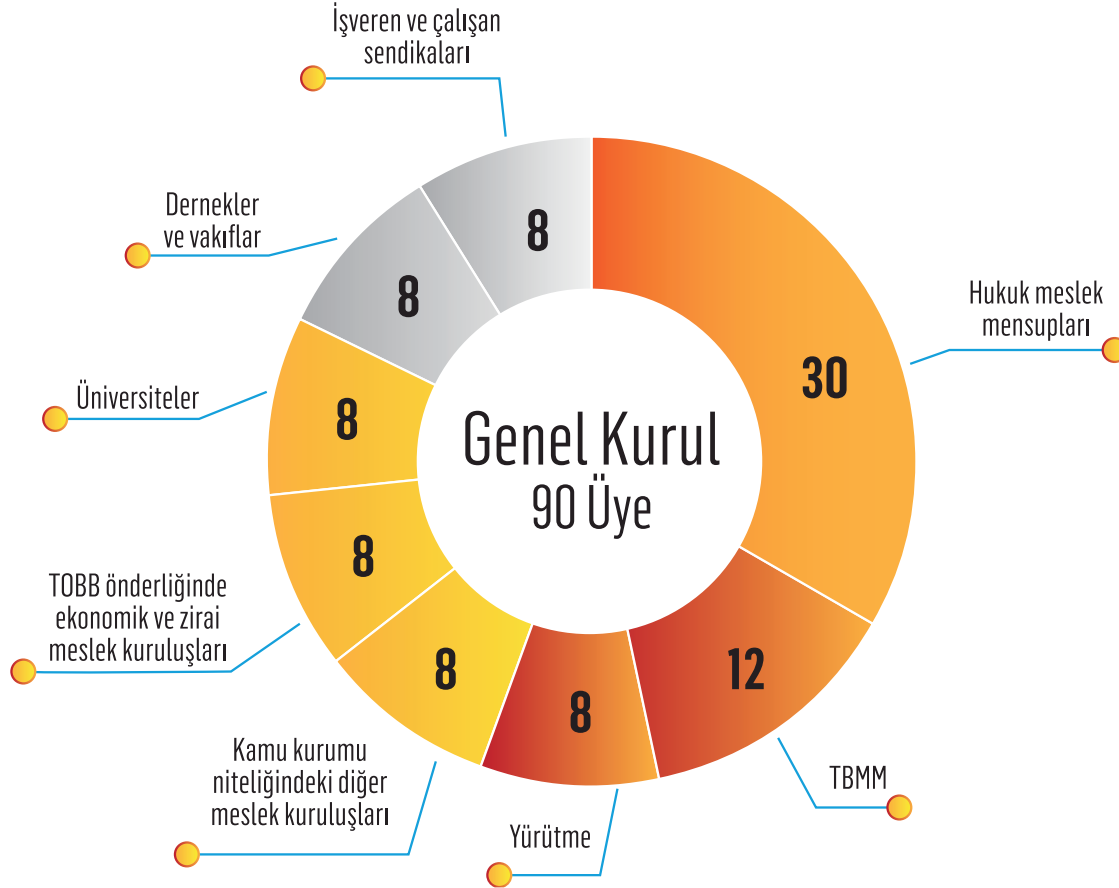
Adalet Yüksek Kurumu (“AYK”): Toplumun tüm kesimlerinin tercihlerini yansıtacak surette seçilmiş nitelikli üyelerden oluşan ve ülkenin adalet ve yargı politikalarını ülke ihtiyaçlarına uygun şekilde belirleyen ve uygulanmasını sağlayan, çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren, devletin bağımsız yargı gücünü bağımsız olarak temsil eden, idari tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde yargısal meslek kuruluşu; bağımsız yargısal meslek kuruluşlarının en üst seviyesinde düzenleyici bir yargısal kuruluştur.

AYK’nın temel görevi: Yargının topluma kaliteli yargı hizmetleri vererek katma değer yaratmasını sağlamaktır. Kaliteli yargı hizmetleri sunulmasını sağlamak için gerekli düzenlemeleri oluşturmak, onaylamak, işlemleri yapmak ve gerekli kararları almaktır.

Aşağıdaki hususlar AYK’nın görevlerine dahildir:

- Toplumun yargı hizmetlerine ihtiyaçlarını ve önceliklerini belirlemek.
- İhtiyaca uygun olarak ilkeler ve öncelikleri belirlemek ve politikaları oluşturmak.
- Yargı hizmeti birimlerini oluşturup yapılandırmak, iş yükünü insan kaynakları arasında dengeli dağıtmak.
- Yeterli ve yetkin insan kaynağını sağlamak, geliştirmek, verimlilik, yetkinlik, disiplin ve saygınlıklarını sağlamak.
- Hukuk mesleklerini ve hizmet birimlerini uyumlu, işbirliği içinde ve verimli hizmet üretmeye yönlendirmek.
- Bütçe ve kaynaklarını belirlemek ve uygun dağılımını sağlamak.
- Tüm yargısal kuruluşlarda, mesleklerde ve hizmet birimlerinde şeffaflık ve hesapverirliği sağlamak.

AYK Genel Kurulun Oluşumu

- AYK üyelerinin toplumun tüm kesimlerini dengeli olarak temsil etmesi, sivil ve kamu, bireysel ve kurumsal dengesinin kurulması gözetilmiştir.
- Tüm paydaşların ülke yargı hizmetlerinde söz ve etki sahibi olması amaçlanmıştır.

AYK Üye Sayısı, Nitelikleri ve Kombinasyonu

AYK üyelerinin sayısı ve üyelerin niteliksel yetkinlikleri kurumun göstereceği işlevler için yeterli niteliksel insan kaynağının kuruma temin edilmesi, toplumun tüm kesimlerinin kurumda makul ve hakkaniyetli olarak temsil edilmesi, temsil edilen kesimlerin tek birisinin ya da mefaat gruplarının tek başlarına veya diğerleri ile koalisyonlar kurarak kurumda nüfuz sahibi olmasının önlenmesi amacıyla optimum sayıda ve nitelikte belirlenmiştir. Kurumun insan kaynağının sağlayacak üyeleri, üyelerin niteliksel yetkinliği konusunda uzman kurumlar tarafından belirlenmesi öngörülmüştür.

En başta kurumun işlevlerini en iyi yerine getirmesi odağa alınmış; arkasından bu işlevleri yerine getirecek olan dairelerin optimum asil ve yedek üye sayıları belirlenmiş ve ondan sonra da üyelerin mesleki nitelikleri ve uzmanlıkları belirlenerek gösterilecek üyelerin sayısı, nitelikleri ve onları gösterecek olan kurumlar belirlenmiştir.

- Kurumun ve dairelerinin işlevlerinin gerektirdiği meslek disiplinleri: Hakim, savcı, avukat, noter, adliye personeli, anayasa ve idare hukuku profesörü, yönetim ve siyasal bilimler profesörü, kamu yönetimi uzmanı, istatistik ekonomi uzmanı, kamu maliyesi-bütçe uzmanı, sosyolog-antropolog, eğitimci-iletişimci öğretim üyesi, psikolog-psikiyatrist olarak belirlenmiştir.
- Kurumun toplam üye sayısı başkan ve başkan yardımcısı dahil olmak üzere 90 üyedir.
- Söz konusu 90 üyeyi TBMM, yürütme, hukuk meslekleri mensupları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, TOBB liderliğinde ekonomik meslek kuruluşları, üniversiteler, dernek ve vakıflar, işçi ve işveren sendikaları temsil ettikleri kesimin temsil gücünü, mükerrer temsili önleyecek şekilde belirleyecektir.

NOTLAR

Kurumun üye sayısı, kombinasyonu ve nitelikleri aşağıdaki ilkeler ve amaçlar doğrultusunda belirlenmiştir:

- Kurumun işlevini iyi göstermesini sağlayacak disiplinlerden yetkin kişilere görev verilmesi,
- Kurumun işlevlerinin gerektirdiği optimum sayıda üye belirlenmesi,
- Toplumun ve tüm yargı paydaşlarının hakkaniyetli ve sahiplenmeyi sağlayacak şekilde temsili. Buna örnek olarak önerimizde kurumun üye kaynakları arasında yasama, yürütme ve hukuk meslek mensupları kaynaklarından ayrıca:

Zirai ve mali nitelikteki kamu niteliğindeki meslek kuruluşlarının,

Ülke ekonomisinin baş aktörleri olan işçi ve işverenlerin sendikaları vasıtasıyla, ülke ekonomisinin baş aktörleri olan işçi ve işverenlerin,

Dernekler, vakıflar vasıtasıyla sivil toplum kuruluşlarının,

Kurumda temsil edilmesi, bu amaçla üye göstermeleri benimsenmiştir.

- Kurumun yapılanmasında ve faaliyetlerinde herhangi bir grubun etki kurmasının önlenmesi. Bu hususa önemle eğilinerek büyük hassasiyet gösterilmiştir.

Örneğin kurumun üye kompozisyonunda yasama ve yürütmenin birleşmesi ihtimalinde belirleyebilecekleri toplam üye sayısı 90 üyede 28 üye ile sınırlanmaktadır.

Doğrudan ilgisi olmaları sebebiyle hukuk meslek mensupları yasama ve yürütmeden daha fazla sayıda üye belirlemekte ancak toplam üye sayısı 90 üyede 30 üye ile sınırlanmakta; yargı kastı oluşma ihtimali gibi endişeler giderilmektedir.

AYK Üyelerinin Niteliklerine Uygun Olarak Dairelere Dağılımı

NOTLAR

Mesleki Nitelikler	Politika Tercihler ve İlkeler D.	Yargı Hizmetleri D.	İtiraz ve Yeniden Değerlendirme D.	Özlük Kariyer Performans Teftiş D.	TOPLAM
Hakim	3	3	3	4	13
Savcı	3	3	3	4	13
Avukat	3	3	3	4	13
Noter	2	1	1	1	5
Adliye Personeli	2	1	1	2	6
Anayasa Hukuk Profesörü	5	1	1		7
İdare Hukuku Profesörü	3	1	1		5
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	4	1		1	6
Kamu Yönetimi Uzmanı	3	1		1	5
İstatistik Ekonomi Uzmanı	2	1			3
Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzmanı	2	2			4
Sosyolog- Antropolog	3				3
Eğitimci-İletişimci Öğretim Üyesi	3			2	5
Psikolog-Psikiyatrist				2	2
TOPLAM	38	18	13	21	90

AYK üyelerinin meslek disiplinleri, kurum dairelerinin fonksiyonları da gözetilerek belirlenmekte, etkin ve verimli işleyişi sağlayacak uygun sayı ile dağıtılmaktadır.

Örneğin: İtiraz ve Yeniden Değerlendirme Dairesi'nde niteliği gereği daha çok hukuk meslek mensupları bulunmakta; ülke genelindeki ihtiyaçları ve ona uygun ilke ve politikaları belirleyen Politika Tercihler ve İlkeler Dairesi için her bir meslek disiplininden yeterli üye bulunmaktadır.

AYK Üyelerinin Nitelikleri ve Üye Seçen Kaynaklara Göre Dağılımı

Belirlenen kaynakların kuruma gönderecekleri üyelerin, kurum işleyişi için gerekli mesleki nitelikleri sağlamanın yanı sıra, münferit kaynakların hangi disiplinlere mensup kalifiye üyelere erişimi olabileceği de göz önünde bulundurulmuştur.

Örneğin: Hukuk meslek mensupları; hakim, savcı, avukat, noter, adliye personeli, anayasa profesörü üye gönderirken, üniversiteler çoğunlukla eğitimci, profesör, araştırma görevlisi üyeleri belirlemektedir.

	Hakim	Savcı	Avukat	Noter	Adliye Personeli	Anayasa H. Prof.	İdare H. Prof.	Yönetim ve Siyasal B. Prof	Kamu Yön. Uzm.	İstatistik Ekon. Uzm.	Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzm.	Sosyolog-Antropolog	Eğitimci-İletişimci Öğr. Üy.	Psikolog-Psikiyatrist	TOPLAM
TBMM	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1		12
Yürütme / Düzenleyici ve Denetleyici Kuruluşlar						1	1	1	1	1	1	1	1		8
Hukuk Meslek Mensupları	8	8	8	1	4	1									30
Sendikalar	1	1	1			1	1	1	1				1		8
Dernekler ve Vakıflar	1	1	1			1		1			1	1	1		8
Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları (TTB, TVHB, TDB, TMMOB, TEB)	1	1	1	1					1		1			2	8
Diğer Meslek Kuruluşları (TOBB önderliğinde)	1	1	1	1	1			1	1	1					8
Üniversiteler				1		2	2	1				1	1		8
TOPLAM	13	13	13	5	6	7	5	6	5	3	4	3	5	2	90

Yasama Adayları

%20'den fazla oy alan siyasi partiler 3'er üyenin seçilmesini sağlar. Kalan üyeler %7,5'ten fazla fakat %20'den az oy alan siyasi partiler arasında eşit sayıda bölüştürülür. Eşit sayıya bölünememesi halinde artık üyeleri içlerinde en yüksek oyu alan partiler belirler. Örneğin 4 parti var, 6 üye seçilecek: artık kalan 2 üyeyi en yüksek oranda oy alan 2 parti belirler.

Her üye seçim döneminden (...) süre önce, siyasi partiler her bir üyelik için nitelikleri taşıyan en az 2'şer aday gösterir. Yeterli sayıda aday gösterilmesi zorunludur; aksi takdirde hiç aday gösterilmemiş sayılır.

Gösterilen adaylar en az üye seçme hakkına sahip olan partinin adaylarından başlayarak TBMM Genel Kurulu'nda seçime sunulur. Seçim için toplantı ve karar nisabı aranmaz. Seçimi yapılan nitelikli üye için başka seçim yapılmaz. Örneğin tek üye seçme hakkı bulunan ilk partinin göstereceği adaylar arasından 8. sıradaki nitelikte üye TBMM tarafından seçilirse artık bu pozisyon için yeniden seçim yapılmaz. Birden fazla üye seçme hakkı olanlarda en çok oy alan üyeler seçilmiş sayılır.

		Oy oranına göre partiler en azdan en çoğa doğru				
		5. Parti	4. Parti	3. Parti	2. Parti	1. Parti
		2 Üye	2 Üye	2 Üye	3 Üye	3 Üye
Mesleki Nitelik	Üye Sayısı	24 Aday	24 Aday	24 Aday	24 Aday	24 Aday
1- Hakim	1		1			
2- Savcı	1			1		
3- Avukat	1				1	
4- Noter	1					1
5- Adliye Personeli	1					1
6- Anayasa Hukuku Profesörü	1	1				
7- İdare Hukuku Profesörü	1				1	
8- Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	1		1			
9- Kamu Yönetimi Uzmanı	1					1
10- İstatistik veya Ekonomi Uzmanı	1	1				
11- Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzmanı	1				1	
12- Eğitimci-İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi	1			1		
TOPLAM	12	1. Seçim	2. Seçim	3. Seçim	4. Seçim	5. Seçim

Yürütme Adayları

Yasamada olduğu gibi yürütmenin ekonomi ve sosyal hayat ile yakından ilgili kurumlarının temsili öngörülmüştür.

Düzenleyici kurumlar aşağıdaki tabloya göre, her bir nitelik için birer kişi olmak üzere 8'er adayı belirleyerek AYK'ya bildirir.

AYK'nın onayladığı adaylar arasından Adalet Bakanı'nın tavsiyesi üzerine cumhurbaşkanı nihai seçimi yapacaktır. Aynı kişiler değişik kurumlar tarafından aday gösterilebilir.

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı	SPK	RTÜK	RK	BDDK	BTK	EPDK	KİK	Kamu Gözetimi Muhasebe DSK	KVKK
Anayasa Hukuku Profesörü	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
İdare Hukuku Profesörü	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kamu Yönetimi Uzmanı	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
İstatistik veya Ekonomi Uzmanı	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzmanı	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sosyolog veya Antropolog	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Eğitimci-İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	8									

Hukuk Meslek Mensupları Adayları

Kurum hukuk mesleklerinin hizmetlerini düzenleyeceği için hukuk mesleklerinin dengeli bir şekilde temsili hayatidir. Üyelerin 1/3'ünü teşkil eden üye sayısı nispeten yüksektir ancak tek başına belirleyici değildir.

Avukatlar 8 avukat üye; hakimler 8 hakim üye; savcılar 8 savcı üye; noterler 1 noter üye, 1 de anayasa profesörü üye; adli personel de 4 adliye personeli üye seçerler.

Meslek kuruluşları yönetim kurulları aday gösterirler veya üye olmak isteyenler bireysel olarak aday olabilirler.

Adalet Yüksek Kurumu, nitelikleri taşıyan adayları ilan eder; en fazla 3 katı aday; ilk başvuran veya bildirilenler arasından seçilir.

Bütün meslek mensupları kendi içlerinde seçim yapar. En çok oy alanlar sırasıyla üye olarak seçilmiş sayılırlar.

Üyelerin Mesleki Nitelikleri	Üye Sayısı
Hakim – Hakimler seçer	8
Savcı – Savcılar seçer	8
Avukat – Avukatlar seçer	8
Noter – Noterler seçer	1
Anayasa Hukuk Profesörü – Noterler seçer	1
Adliye Personeli – Adli personel seçer	4
TOPLAM	30

Kamu Kurumu Niteliğindeki Diğer Meslek Kuruluşları

Sağlık ve mühendislik meslekleri meslek kuruluşlarının üye seçimi ve temsili ayrıca düzenlenmiştir. Üye sayısının çokluğuna orantılı olarak TMMOB'nin 5 üye diğerlerinin 3 üye seçmesi öngörülmüştür.

TMMOB dışındaki insan ve hayvan sağlığı ile ilgili meslek kuruluşlarının 2 psikoloji veya psikiyatri uzmanı ve 1 hakim üye seçmeleri öngörülmüştür. Diğer niteliklerdeki 5 üyeyi TMMOB seçer.

TMMOB yönetim kurulu her pozisyon için 2'şer üye adayı belirleyerek AYK'ya bildirir. Kurumun onayladığı adaylar TMMOB üyelerinin seçimine sunulur. En çok oy alanlar seçilmiş sayılır.

TTB, TVHB, TDHB ve TEB yönelim kurulları her bir AYK tarafından onaylananlar bu pozisyon için 2'şer aday belirlerler, meslek mensuplarının tamamının katılacağı seçimle seçilir. Her uzmanlık grubu için ayrı yapılan seçimlerde en çok oyu alan üye seçilmiş olur. Her uzmanlık grubu için ayrı yapılan seçimlerde en çok oyu alan üye seçilmiş olur.

Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları (2019 sonu yaklaşık sayılar)	Üye Sayısı
Türk Tabipler Birliği (TTB)	83.000
Türk Veteriner Hekimleri Birliği (TVHB)	20.000
Türk Diş Hekimleri Birliği (TDB)	22.681
Türk Eczacılar Birliği (TEB)	30.000
Türk Mühendis ve Mimar Odalar Birliği (TMMOB)	579.868
TOPLAM	735.549

Üyelerin Mesleki Nitelikleri	Üye Sayısı
Hakim	1
Savcı	1
Avukat	1
Noter	1
Kamu Yönetimi Uzmanı	1
Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzmanı	1
Psikoloji veya Psikiyatri Uzmanı	2
TOPLAM	8

Diğer Mali / Zirai Meslek Kuruluşları

Tabloda en üst satırdaki meslek kuruluşları toplam 8 üye seçecektir.

Diğer mali ve zirai konulardaki meslek kuruluşlarından TESK ve TÜRMOB dışındaki kuruluşların üyeleri aynı zamanda TOBB üyesi oda ve borsaların üyesi olmaları sebebiyle mükerrer temsili önlemek, uzlaşma ve işbirliğini güçlendirmek amaçlanmıştır. Bu kuruluşlar adaylarını belirleyecek; TOBB da bunların arasından seçim yapacaktır.

Adayları birliklerin genel merkez yönetim kurulları belirleyecektir. Her pozisyon için 2'şer aday adayı belirlenerek AYK'ya sunulur. AYK'nın aday niteliklerini taşıdığı belirleyip ilan ettikleri arasından seçim yapılır.

TOBB genel merkez yönetim kurulu her bir meslek grubu için 1'er aday seçer.

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı	Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği (TDUB)	Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği (TSB)	Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPB)	Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB)	Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK)	Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavir Odaları Birliği (TÜRMOB)
Hakim	1	1	1	1	1	1	1
Savcı	1	1	1	1	1	1	1
Avukat	1	1	1	1	1	1	1
Noter	1	1	1	1	1	1	1
Adliye Personeli	1	1	1	1	1	1	1
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	1	1	1	1	1	1	1
Kamu Yönetimi Uzmanı	1	1	1	1	1	1	1
İstatistik veya Ekonomi Uzmanı	1	1	1	1	1	1	1
TOPLAM	8	1	1	1	1	1	3

Üniversiteler

YÖK her pozisyon için 2'şer aday belirler.

Yetkinlikleri taşıyan ve ilgilenen kişiler bağımsız olarak üniversite kontenjanından seçilmek üzere aday olabilirler.

Her bir pozisyon üyelik için en fazla 5 aday belirlenir; sayı çok olursa ilk başvuranlar aday kabul edilir.

Adalet Yüksek Kurumu'nun belirlediği adaylar seçime girerler.

Her bir nitelikli üye için ayrı sandıklarda yapılacak seçimle kurum üyeleri belirlenir.

Adayların tamamı öğrencilerin tamamının oyuna sunulur; en çok oy alanlar seçilmiş olur.

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı
Noter	1
Anayasa Hukuk Profesörü	2
İdare Hukuku Profesörü	2
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	1
Sosyolog veya Antropolog	1
Eğitimci veya İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi	1
TOPLAM	8

STK'lar, Dernekler ve Vakıflar

Sivil toplum kuruluşları kurumda toplam 8 üye ile temsil edilir.

- Kamu yararına çalışan statüsündeki dernekler: 1'i anayasa hukuku profesörü; 1'i yönetim veya siyaset bilimleri profesörü ve 1'i de hakim olmak üzere 3 üyenin;
- Kamu yararına çalışan statüsündeki vakıflar: 1'i kamu maliyesi ve bütçe uzmanı, 1'i sosyolog veya antropolog, ve 1'i de savcı olmak üzere 3 üyenin;
- Diğer sektörel dernekler ise 1'i avukat ve 1'i de eğitimci veya iletişim fakültesi öğretim üyesi olmak üzere 2 üyenin seçimini sağlarlar.

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı
Hakim	1
Savcı	1
Avukat	1
Anayasa Hukuku Profesörü	1
Yönetim ve Siyaset Bilimler Profesörü	1
Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzmanı	1
Sosyolog veya Antropolog	1
Eğitimci veya İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi	1
TOPLAM	8

Belirlenen statülerdeki dernek ve vakıflar her bir üye pozisyonu için en fazla 2'şer aday belirleyip AYK'ya bildirirler. Bu kategoriden aday olmak isteyen ilgililer de AYK'ya başvurabilir.

AYK her bir nitelikli üye için en fazla 3 katı kadar aday belirler. Fazla başvuru olması halinde ilk başvuru ya da aday gösterilme tarihi sırasına göre adaylar belirlenir.

AYK'nın belirlediği adaylar yukarıdaki statülerdeki STK'ların başkanları tarafından seçilir. Her üye pozisyonu için niteliksel seçim yapılması zorunludur.

İşçi ve İşveren Kuruluşları

İşçi ve işveren kuruluşlarının Adalet Yüksek Kurumu'nda toplam 8 üye ile temsil edilmeleri öngörülmüştür. İşveren Sendikaları, TOBB ve diğer meslek kuruluşları vasıtasıyla zaten temsil edildiği için bu kategoride 2 üye ile işçi kuruluşlarının 6 üye ile temsil edilmesi öngörülmüştür.

Kamu çalışanları ile özel sektör çalışanları iki ayrı grupta değerlendirilmiş ve 3'er üye ile temsil edilmeleri öngörülmüştür.

Buna göre;

Kamu emekçileri - 3: 1'i hakim, 1'i anayasa profesörü ve 1'i de kamu yönetimi uzmanı olarak 3 üyenin;

İşçi sendikaları - 3: 1'i savcı, 1'i idare hukuku profesörü ve 1'i de yönetim veya siyasal bilimler profesörü olmak üzere 3 üyenin,

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı
Hakim	1
Savcı	1
Avukat	1
Anayasa Hukuku Profesörü	1
İdare Hukuku Profesörü	1
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	1
Kamu Yönetimi Uzmanı	1
Eğitimci veya İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi	1
TOPLAM	8

İşveren sendikaları da 1'i avukat, 1'i de eğitimci veya iletişim fakültesi öğretim üyesi olmak üzere 2 üyenin seçimini sağlarlar.

Her kesimde federasyonlar seçecekleri üye sayısı kadar üye önerirler; bağımsız kişiler de adaylık için başvurabilir.

AYK her bir nitelikli üye için en fazla 3 katı aday açıklar; fazla başvuru olması halinde ilk gelenlere öncelik verilir.

Belirlenen adaylar arasından her gruptaki federasyon başkanları kendi grupları için üyeleri seçerler.

Politika, Tercihler ve İlkeler Dairesi

Oluşumu:

Tüm dairelere gerekli olan asil ve yedek üyeler seçildikten sonra kalan üyelerin tamamı bu daireyi oluşturur.

Üyelerin Mesleki Nitelikleri (hedeflenen)	Üye Sayısı
Hakim	3
Savcı	3
Avukat	3
Noter	2
Adliye Personeli	2
Anayasa Hukuk Profesörü	5
İdare hukuku Profesörü	3
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	4
Kamu Yönetimi Uzmanı	3
İstatistik Ekonomi Uzmanı	2
Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzmanı	2
Sosyolog- Antropolog	3
Eğitimci-İletişimci Öğretim Üyesi	3
TOPLAM	38

Başkan ve vekili de dahil olmak üzere 38 kişi kalır. Kalan üyelerin sağdaki tabloda belirtilen nitelikleri taşıyan üyelerden oluşması beklenir. Üye gösterme kuralları gereğince sayısı küçük oranda fazla veya az olabilir. Bu dairede asil ve yedek üye ayırımı yoktur. Bütün üyeler asil üyedir. Kurum başkan ve vekili bu dairenin de başkanı ve vekili olarak görev yaparlar.

Görevleri:

- Ülkenin ihtiyaçlarına uygun olarak yargı hizmetleri, hukuk ve adalet politikalarını oluşturmak, geliştirmek ve kamuoyuna açıklamak,
- Politika çerçevesinde ilkeleri ve öncelikleri, hedefleri ve termin planlarını belirlemek,
- Politika, öncelikler ve tercihler çerçevesinde bütçe dahil ihtiyaç duyulan kaynakları belirlemek ve planlamak,
- Mahkemeler kurulması, kaldırılması veya yargı çevrelerinin belirlenmesi, değiştirilmesi konusundaki genel ilke ve tavsiyelerde bulunmak.

Yargı Hizmetleri Dairesi

Oluşumu:

Adalet Yüksek Kurumu Genel Kurulu'nun seçeceği 12 asil 6 yedek üyeden oluşur. Niteliksel adaylık ve öncelikli seçim usulleriyle üyelerin niteliklerinin sağdaki tabloda gösterildiği şekilde oluşması sağlanır.

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı
Hakim	3
Savcı	3
Avukat	3
Noter	1
Adliye Personeli	1
Anayasa Hukuk Profesörü	1
İdare hukuku Profesörü	1
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	1
Kamu Yönetimi Uzmanı	1
İstatistik Ekonomi Uzmanı	1
Kamu Maliyesi ve Bütçe Uzmanı	2
TOPLAM	18

Görevleri:

- Mahkeme kurmak, kaldırmak ve yargı yetki çevresini belirlemek ve değiştirmek,
- Mahkemelerdeki hakim, savcı ve yardımcı hizmetler kadrolarını belirlemek,
- Hakim, savcı ve yardımcı hizmet kadrolarını mahkemelere görevlendirmek (kalıcı veya geçici),
- Mahkemelerin ve sair yargı kurum ve mesleklerinin ihtiyaca uygun hizmet verip vermediğini tespit ve ilan etmek (anket vs. yaptırmak),
- Noterlik açılmasına, kapatılmasına ve sınıflandırılmasına karar vermek, noterliğe atama kararlarını vermek,
- Bütçe tekliflerine ilişkin kararları vermek.

Yargı Hizmetleri Dairesi Yapılanması

Adalet Yüksek Kurumu Yargı Hizmetleri Dairesi, yargı hizmetlerinin ülke çapında aksamaksızın ve verimli olarak yürütülmesi ve ayrıca yargı hizmet tesislerinin verimli, sürekli ve kaliteli hizmet üretimine uyarlı olarak yönetilmesinden sorumludur. “Merkezi planlama - yerinden yönetim” esaslarına uygun olarak en uç hizmet birimindeki gelişmelerden anında haber alabilecek, yerinde en hızlı karar alarak müdahale edebilecek şekilde etkili merkezi planlama, gözlemlene, ölçme ve değerlendirme suretiyle faaliyet gösterir.

Yargı hizmetleri dairesi, ülke genelindeki faaliyetlerini bölge adliye mahkemelerinde **istinaf yargı komisyonları** ile 26 kalkınma bölgesindeki ilk derece mahkemelerini kapsayan **bölge yargı komisyonları** vasıtasıyla gösterir. Bölge yargı komisyonlarının bölgelerindeki adliyelerde temsilcilikleri bulunur.

Komisyonlar ve temsilciliklerin görevleri:

- Yargı hizmet tesislerinin, binaların, bilgi işlem, iletişim, güvenlik, otopark, ulaşım, elektrik, su, havalandırma ve benzeri her türlü hizmetin aksamadan sürdürülmesini sağlamak, gerekli tedbirleri alarak aksamaları gidermek,
- Komisyon kararı ve acil hallerde başkanın kararı ile görev bölgelerindeki görev yapan hakim, savcı ve diğer adli görevlilerinin görevlerini yerine getirmesine engel olan hastalık ve benzeri geçici engeller çıktığı durumlarda hizmetin aksamadan sürdürülmesi için geçici görevlendirme ve bilgilendirme gibi işlemleri yapmak.
- Bölgelerinde görev yapan, hakim ve savcılar dışındaki her türlü personelin özlük işleri, mesailerinin denetlenmesi, performans değerlendirmesi ve sair yönetsel konularda Adalet Yüksek Kurumu'na destek olmak, görüş vermek.
- Hakim ve savcılar dışındaki adli görevlilerin disiplin ve denetimini yapmak.
- Görevlerini yerine getirirken AYK'ya rapor vermek; gerektiğinde diğer yargı komisyonları ile yardımlaşmak.

Yargı Komisyonları

- Her bölge adliye mahkemelerinde istinaf yargı komisyonu her bir kalkınma bölgesi çevresindeki tüm adliyeleri ve ilk derece mahkemelerini kapsayan yargı hizmetleri komisyonları bulunur.

NOTLAR

- İstinaf yargı komisyonları, bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin başkanları, istinaf başsavcısı ile bu mahkemelerin ceza, hukuk, idare ve vergi daireleri başkanları arasından 1'er asil 1'er yedek üye ile bölge barolar birliğinin önerdiği 4 aday arasından 2 asil 2 yedek avukat üyeden oluşur. Asil ve yedek üyeleri AYK seçer. İstinaf başsavcısının yokluğunda başsavcivekili ve asil üyenin yokluğunda yedek üye komisyona katılır.
- Bölge yargı komisyonu, kalkınma bölgesi çevresinde görevli en kıdemli başsavcı ile bölge çevresindeki adli, idari ve vergi mahkemelerinde görev yapan kıdemli hakimler arasından hukuk, ceza, idare ve vergi mahkemeleri için 1'er asil, 1'er yedek üye, bölge barolar birliğinin önerdiği 4 aday arasından 2 asil 2 yedek avukat üyeden oluşur. Asil ve yedek üyeleri AYK seçer. Başsavcının yokluğunda başsavcivekili toplantılara katılır.
- Yargı komisyonları üyeliklerine bölge hakimler odası, bölge savcılar odası ve bölge barolar birliği üyelerinin seçilmesi tercih edilir.
- Komisyonlar; üyelerinin en az 2/3'ünün katılımı ile toplanır; katılanların çoğunluğu ile karar alır.
- Komisyona en kıdemli üye başkanlık eder; yokluğunda en kıdemli daire başkanı vekillik eder. Komisyon başkanı komisyonun aldığı kararların yerine getirilmesinde üyelerden birini veya birkaçına görev ve yetki verebilir.

Adliye Yargı Komisyonu Temsilcilikleri

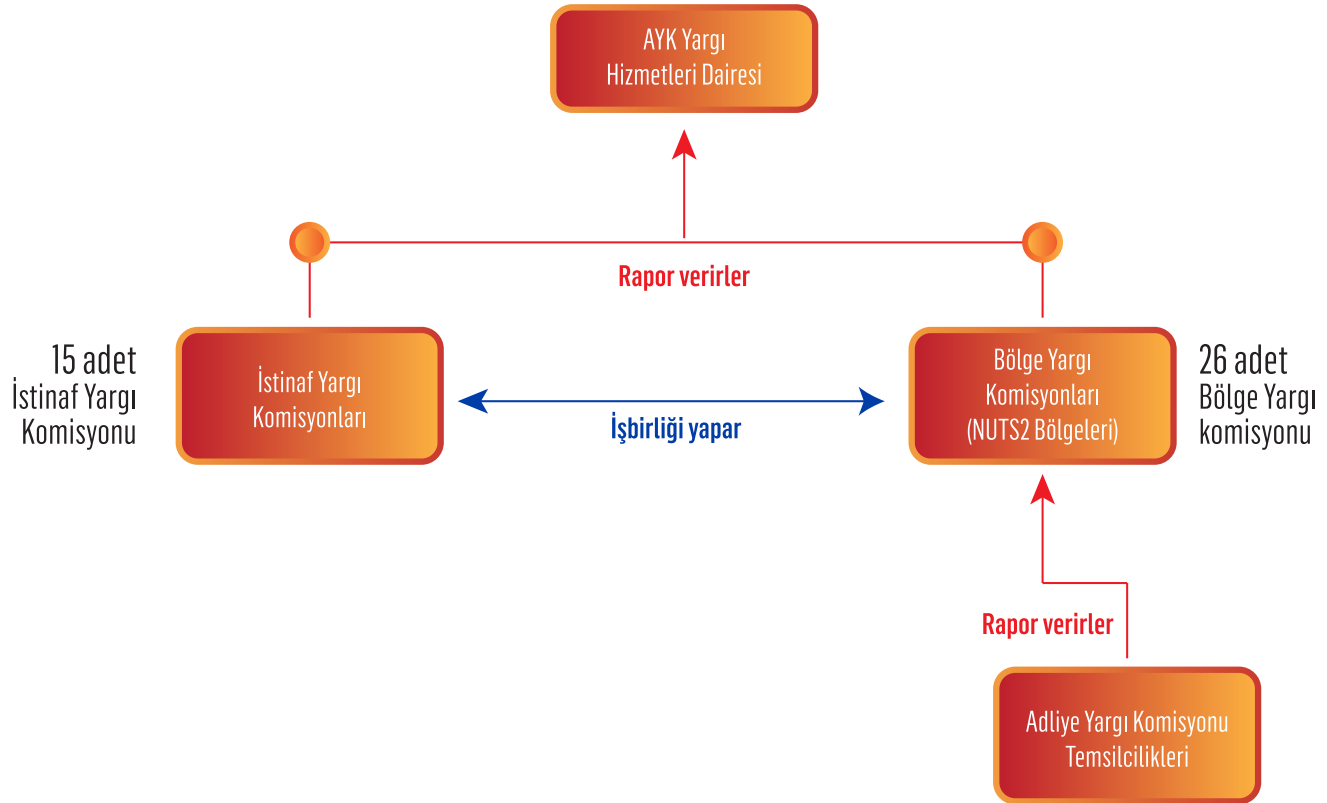
Yargı komisyonu kurulan NUTS2 Kalkınma Bölgeleri çevresindeki bütün adliyelerde **adliye yargı komisyonu temsilcilikleri** kurulur.

Adliye yargı komisyonu temsilcilikleri; 1'i hukuk ve 1'i de ceza hakimi olmak üzere o adliyede görev yapan en kıdemli 2 hakim, adliyede görevli başsavcı ve baroya kayıtlı büroları o adliyenin yetki çevresinde olan 2 avukattan oluşur. En kıdemli üye adliye temsilciliğinin başkanlığını, sonraki üye başkanvekilliği yapar.

Adliye yargı komisyonu temsilciliklerinin görevi; görev yaptıkları adliye ve tesislerin yönetimi ile yargı komisyonu ve başkanı tarafından verilen görevleri yerine getirir; adliyelerinde hizmeti etkileyecek hususları komisyona rapor ederler.

Yargı Hizmetleri Yönetimi

Merkezi ve Bölgesel Yerinden Yönetim

Bilirkişilik Yapanların Sicile Kayıt Zorunluğu Bilirkişilik Sicili Tutulması

- Her bölge adliye mahkemesinde bölge bilirkişi sicili tutulur.
- Bilirkişi sicilini istinaf yargı komisyonu sicil bürosu yürütür; AYK Yargı Hizmetleri Dairesi denetler.
- Mahkemelerce bilirkişi olarak atanmış olan, yargılamaya konu olabilecek uyuşmazlıklar hakkında bilirkişi veya uzman görüşü veren herkes bu sicile kaydolmak, bu kişilerden görüşleri edinenler de kayıt ettirmek zorundadırlar. Kayıt usulü AYK tarafından bir yönetmelikle belirlenir.
- Bilirkişi siciline aşağıdaki bilgiler kaydedilir:
  - Kimlik ve iletişim bilgileri, uzmanlık konuları, eğitim, yetkinlik ve tecrübesine ilişkin bilgi ve belgeler
  - Yapmış olduğu görevler, ilişkide bulunduğu resmi ve özel kurumlar ve kişilere ilişkin bilgiler
  - Mesleki çalışmaları, eserleri ve yazı ve makaleleri ya da bunlara erişilebilecek kaynak bilgileri
  - Düzenlemiş olduğu ve aleni yargılamalara sunulan bütün görüşleri, suretleri ve bütün dava bilgileri
  - Hakkındaki şikayetler, disiplin ve ceza soruşturmaları, hukuk davalarına dair bilgiler ve belgeler.
- Sicildeki bilgiler bütün hukuk meslek mensuplarına açıktır ve elektronik olarak erişilebilir olarak tutulur.
- Avukatlar müvekkillerinin adına hareket etmek zorunda olmaksızın diledikleri takdirde bu sicili inceleyebilirler, belgelerden harca tabi olmaksızın suret alabilirler. Avukat olmayanlar adli hazırlık mahkemesinin uygun görmesi üzerine erişebilirler.

İtiraz ve Yeniden Değerlendirme Dairesi

Oluşumu:

Adalet Yüksek Kurumu Genel Kurulu'nun seçeceği 9 asil 4 yedek üyeden oluşur. Niteliksel adaylık ve öncelikli seçim usulleriyle üyelerin niteliklerinin sağdaki tabloda gösterildiği şekilde oluşması sağlanır.

Görevleri:

- Adalet Yüksek Kurumu organlarının ilk elden verdiği kararlara karşı gerçekleşen itirazları karara bağlamak,
- Meslek kuruluşlarının kararlarına karşı itiraz ve şikayetler hakkında kurumun verdiği kararlara karşı yeniden değerlendirme taleplerini karara bağlamak,
- Hukuk meslek kuruluşlarının disiplin ve denetleme kurullarının verdiği kararlara karşı itirazları değerlendirmek ve karara bağlamak.

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı
Hakim	3
Savcı	3
Avukat	3
Noter	1
Adliye Personeli	1
Anayasa Hukuk Profesörü	1
İdare hukuku Profesörü	1
TOPLAM	13

Özlük, Kariyer, Performans ve Teftiş Dairesi

Oluşumu:

Adalet Yüksek Kurumu Genel Kurulu'nun seçeceği 16 asil 5 yedek üyeden oluşur. Niteliksel adaylık ve öncelikli seçim usulleriyle üyelerin niteliklerinin sağdaki tabloda gösterildiği şekilde oluşması sağlanır.

Daire 2 heyet halinde faaliyet gösterir: (1) Hakimler, savcılar ve adliye personelinin işleriyle görevli heyet 9 asil + 3 yedek üyeden oluşur. (2) Avukatlar ve noterlerin işleri ile görevli heyet : 7 asil + 2 yedek üyeden oluşur.

Mesleki Nitelik	Üye Sayısı
Hakim	4
Savcı	4
Avukat	4
Noter	1
Adliye Personeli	2
Yönetim ve Siyasal Bilimler Profesörü	1
Kamu Yönetimi Uzmanı	1
Eğitimci-İletişimci Öğretim Üyesi	2
Psikolog-Psikiyatrist	2
TOPLAM	21

Görevleri:

- Hukuk mesleklerine giriş, kabul, terfi ve atama kararlarını vermek.
- Hukuk meslekleri mensuplarının özlük, kariyer gelişimi ve performanslarına ilişkin karar ve işlemleri uygulamak.
- Hukuk meslekleri mensuplarının görev performanslarının denetlenmesi ve performanslarının geliştirilmesi.
- Hukuk meslekleri mensuplarının etik ve disiplin hususunda denetlenmesi, suç ve kabahatlerinin incelenme ve soruşturmasına yardım edilmesi, yaptırım sürecinin başlatılması ve takibidir.

AYK Üyeler Hakkında Disiplin Soruşturma ve Kovuşturmalar

Kuruma iletilen veya kurumun bilgisine gelen disiplin soruşturması veya ceza ve kovuşturması gereken suç iddiaları, şikayetler ve ciddi şüpheler aşağıdaki sıra ve şekilde işleme konulur:

- 1- İlk incelemeyi kurum başkanı ivedilikle yapar. İşleme almaya, almamaya acele olarak karar verir ve ilan eder.
- 2- Sadece işleme almama kararına karşı ilandan veya ilgisini tebliğden itibaren 15 gün içinde itiraz edilebilir. İtiraz, itiraz ve yeniden inceleme dairesine yapılır. İtiraz üzerine verilen karar Adalet Yüksek Mahkemesi'nde dava edilebilir.
- 3- Başkan, işleme alma kararı verdiğinde daire başkanlarından birini muhakkik seçer ve disiplin soruşturması yapma görevi verir. Muhakkik üye seçilen daire başkanı soruşturmayı en geç (30) gün içinde sonlandırır ve raporunu başkanlar kuruluna sunar.
- 4- Başkanlar Kurulu: (1) Soruşturma genişletilmesine, veya (2) Dosyanın işlemde kaldırılmasına veya (3) Disiplin cezası verilmesine karar verir ve ayrıca ceza kanunlarına göre suç teşkil eden bir husus var ise Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunur. Soruşturmanın genişletilmesine dair karar dışındaki kararlara karşı itiraz ve dava yolu açıktır.
- 5- Kurum başkanı ve kurum daire başkanlarının disiplin soruşturma işlemlerini Cumhuriyet Başsavcısı yürütür; raporunu kurum genel kuruluna sunar; genel kurul yukarıdaki kararlardan birini verir.
- 6- Disiplin işlemleri sonucu verilen karara karşı tebliğ/ilandan itibaren isteyen herkes maddi hata düzeltme talebinde bulunabilir veya doğrudan 30 gün içerisinde Adalet Yüksek Mahkemesi nezdinde iptal davası açabilir.

Kurum Kararlarına Karşı Başvuru Yolları ve Yargı Denetimi

Politikalar ve Tercihler Dairesi'nin tavsiye kararları hariç kurumun tüm işlemleri ve kararları yargı denetimine açıktır.

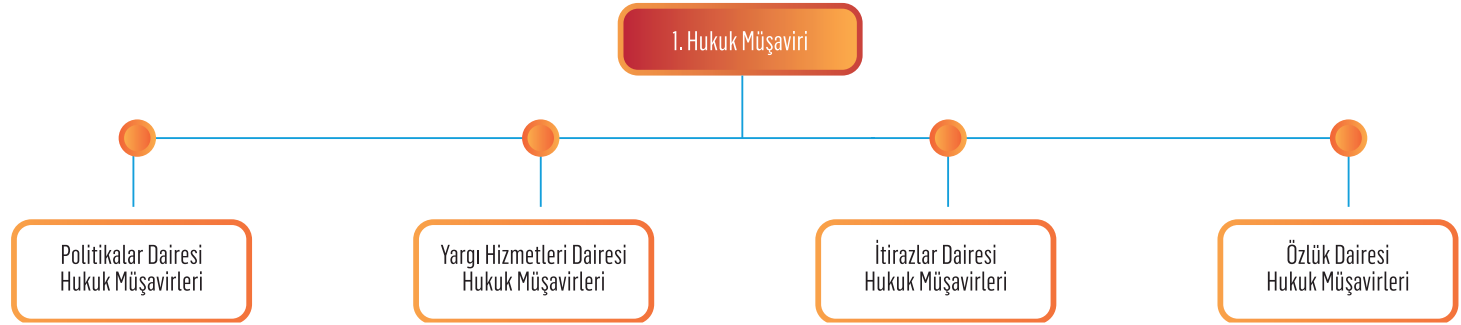
- Kurumun işlem ve kararları aleyhine Adalet Yüksek Mahkemesi'nde, ilgilileri ve isteyen herkes tarafından doğrudan iptal davası açılabileceği gibi isterlerse dava açmadan önce itiraz yoluna da başvurulabilir.
- Kurum kararları hakkında itiraz süresi ilandan veya ilgisine tebliğden itibaren 15 gündür.
- İtiraz ve Yeniden Değerlendirme Dairesi 15 gün içinde karar verir. Aksi takdirde itiraz reddedilmiş sayılır.
- İtiraz eden kişi, dilerse itirazın sonuçlanmasını beklemeksizin itirazından vazgeçtiğini bildirerek dava açabilir.
- Kurum kararları aleyhine ilanından veya ilgisine tebliğinden itibaren 30 günlük süre içerisinde iptal davası açılabilir.
- Mahkemenin kararları ilgisine tebliğinden itibaren 60 günlük süre içerisinde temyiz edilebilir.
- Mahkemenin kararlarına karşı temyiz mercii Anayasa Mahkemesi'dir.

Yargı Özerk Bütçesi

Yargının tüm işlevini, görev ve yetkilerini topluma kaliteli hizmet vereceği şekilde, tarafsız, bağımsız surette yerine getirmesini sağlayacak bütçe kurum tarafından belirlenir ve genel bütçede gerekli kaynakların ayrılması için yürütme ve meclise gönderilir.

- Yargı bütçesi genel bütçeden öncelikli olarak ayrılır.
- Bütçeyi Adalat Yüksek Kurumu yönetir. Bütçe yargı mensuplarının ücret ve sair hakları ile yargı organlarının giderlerini karşılamak üzere kullanılır.
- Yargıya ayrılan bütçe devletin genel bütçesinin %...sından, bir önceki takvim yılı için belirlenen gayri safi yurt içi hasılanın %0,30'undan az olamaz. Her halükarda yargı bütçesi, yargının personel, tesis işletim ve sair ihtiyaçlarına uygun olarak belirlenir.
- Genel bütçenin gelirlerinden yargı harçları kalemi kurumun tavsiyeleri doğrultusunda ve adalete erişim hakkının kolaylaştırılacağı şekilde belirlenir.
- Yargı organ ve unsurları, mahkemeler ve icra daireleri gibi hizmet üretimi birimlerinin, yüksek kaliteli yargı hizmeti üretilmesi için ihtiyaç duyulan bina, bilgi işlem, tesis işletme, eğitim, konferans ve dinlenme tesisleri gibi altyapı yatırımları bu bütçenin dışındadır; hükümet bu yatırımları ihtiyaca uygun olarak öncelik vererek yapar veya yapılmasını sağlar.

Hukuk Müşavirliğinin Oluşumu ve Teşkilatlanması:

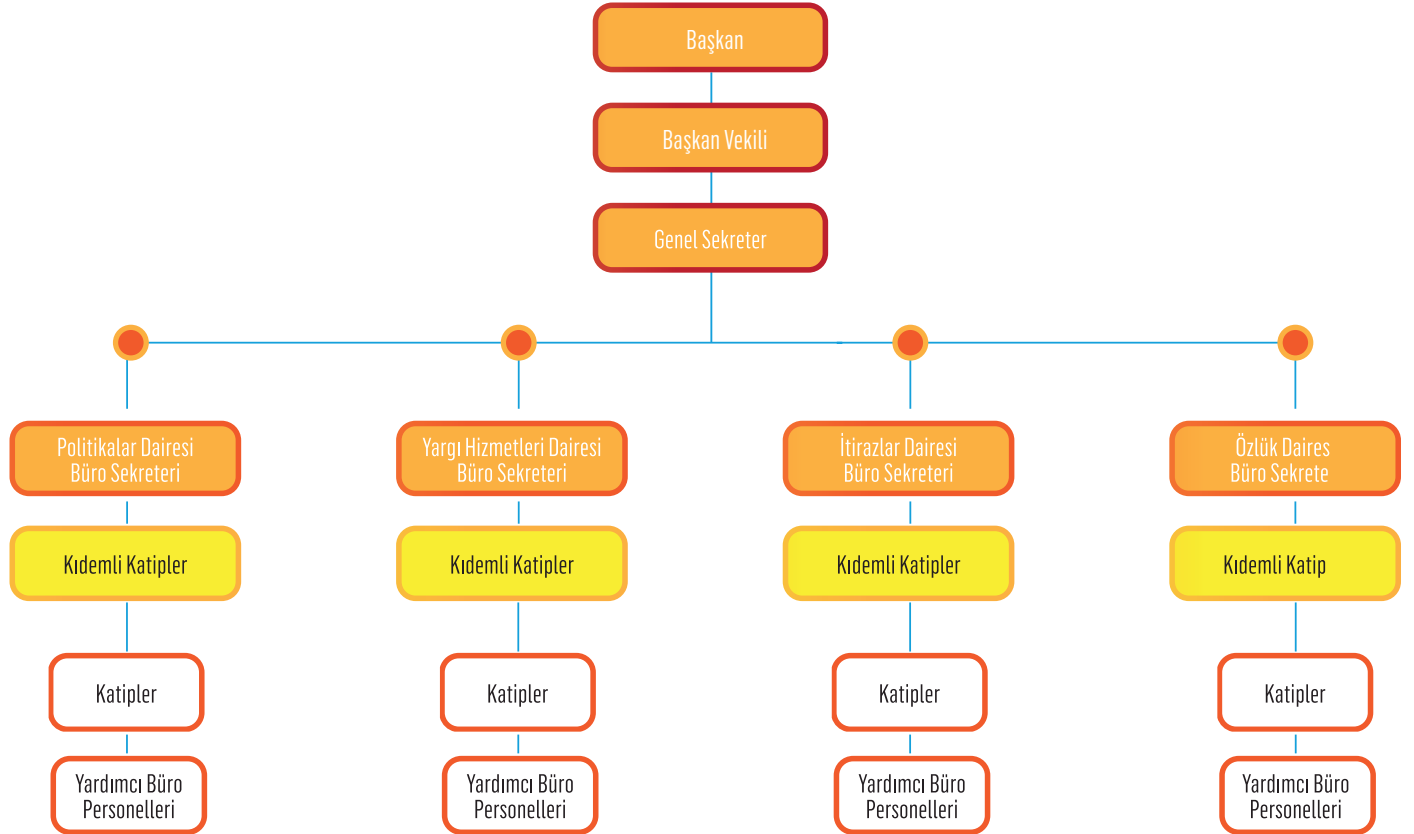
- Hukuk müşavirliği, 1. hukuk müşavirinin başkanlığında, her bir daire için seçilen en az iki hukuk müşavirinden oluşur.
- Hukuk müşavirleri kurum başkanından ve daire başkanlarından özerk olarak görevlerini yerine getirirler. Özlük olarak kuruma bağlı, işlevleri bakımından ise bağımsızdırlar. Başkanlara ve daireye değil kurum genel kuruluna hesap verirler.
- 1. hukuk müşaviri AYK genel kurulu tarafından atanır; daire hukuk müşavirleri ise 1. hukuk müşavirinin belirleyeceği, birlikte çalışmayı tercih edebileceği adaylar arasından genel kurul tarafından seçilir ve uzmanlıklarına uygun dairelere atanırlar.
- Hukuk müşavirlerinin temel görevleri: Kurum başkanlığı, genel sekreterliği ile daire başkanlarına hukuki konularda bağımsız danışmanlık yapmak, kurumun çıkaracağı düzenlemeler hakkında hukuki görüş bildirmek ve her türlü uyuşmazlık konusunda yetkili merciler önünde kurumu temsil etmektir. Hukuk müşavirleri başkan, genel sekreter veya daire başkanlarının faaliyetlerinden hukuka aykırı gördüklerini veya hukuki mütalaalarına aykırı davrandığı hususları genel kurula bildirmekle yükümlüdür.

Kurum Faaliyetlerinin Denetimi

Kurumun faaliyetleri, gelir ve giderleri hem öz hem de dış denetime tabidir. Kurumun faaliyetlerini amaca uygun olarak gerçekleştirip gerçekleştirmediğini denetleme merci Anayasa Mahkemesi'dir.

- Kurum faaliyetlerini, elde edilen gelirlerin tamamını ve gerçekleştirilen tüm giderlerini denetime elverişli şekilde kayda alır ve sonuçlarını entegre raporlama esaslarına uygun olarak kamuoyuna açık bir şekilde çevrim içinde raporlar.
- Entegre raporlamanın amacı kurumun faaliyetleri, planları ve kaynakları hakkında gerçekçi bilgiler verilmesi ve kamuoyunun uzun vadeli, sağlıklı öngörüler yapabilmesini sağlamaktır.
- Kurum başkanının ve hukuk müşavirliğinin raporlarını, kurum kararlarını, kayıtlarını ve faaliyetlerini inceleyerek oluşturulur ve her yıl haziran ve aralık aylarında kamuya ilan edilir.
- Kurum kendi düzenlediği raporlar üzerinde öncelikle bağımsız hizmet kuruluşlarından öz denetim raporu edinir. Öz denetim raporu Anayasa Mahkemesi'ne tebliğ edilir. İlgililerin görüşlerini bildirmesi için kurumun web sitesinde ilan edilir.
- Anayasa Mahkemesi, öz denetim raporlarını baz alarak, kamuoyu tarafından ileri sürülen hususları da dikkate alarak kurumun denetimini yapar ve nihai denetim raporunu yayınlar.
- Denetimlerde tespit edilen suçlar hakkında kurum başkanlığına ve Cumhuriyet Başsavcılığı'na duyuruda bulunulur.

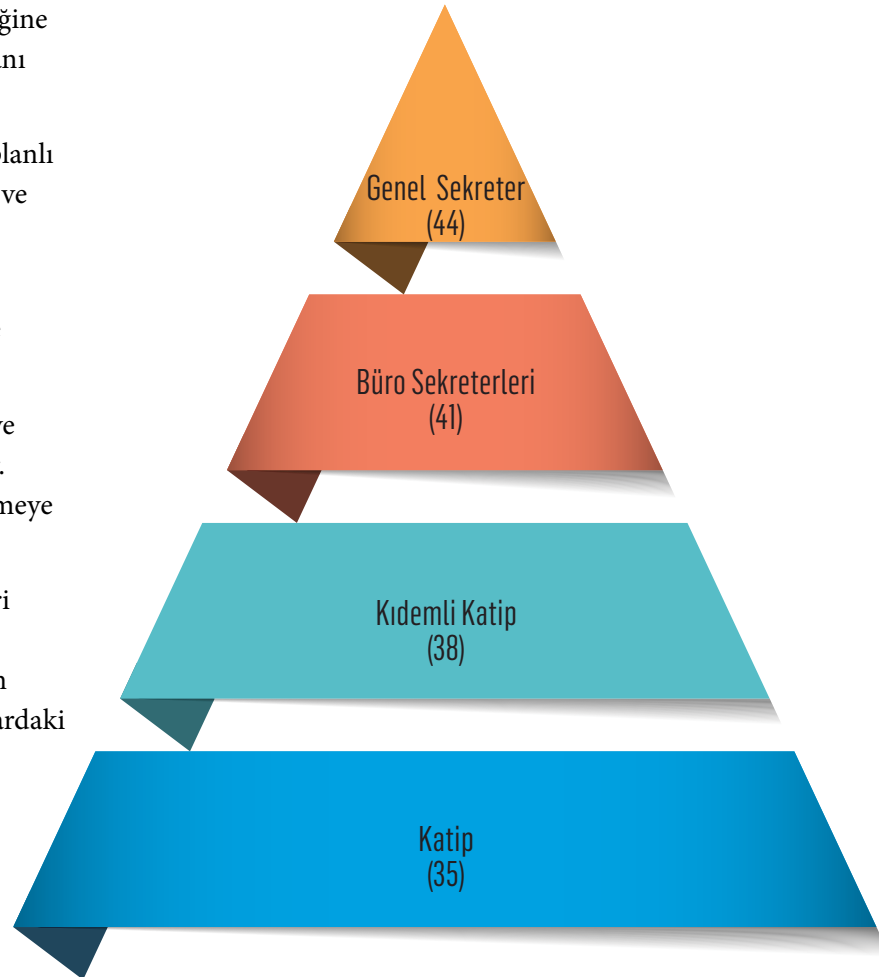
Genel Sekreterlik Teşkilatlanması

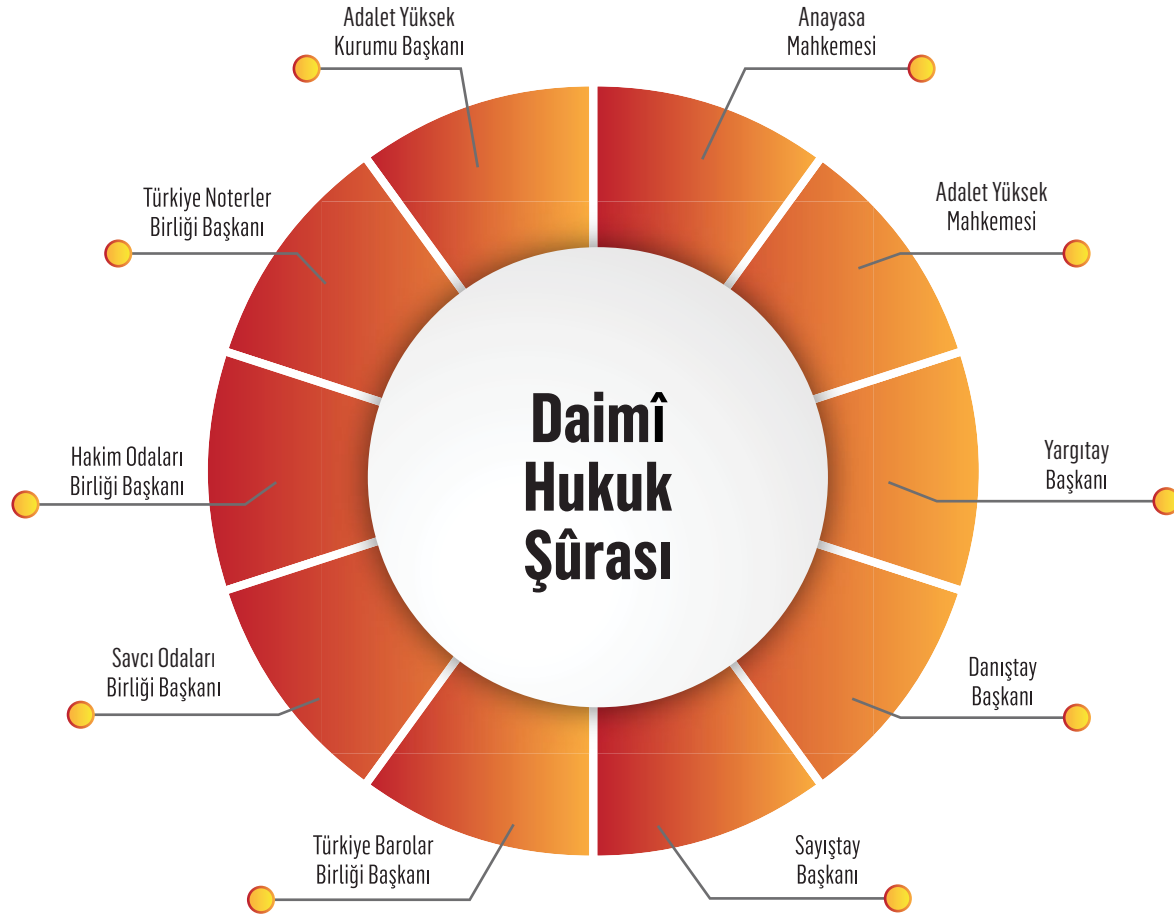

Genel Sekreterlik Kadrolarında Kariyer İlerlemesi

- Kalem personeline, kurum genel sekreterliğine kadar uzanan liyakate dayalı bir kariyer planı getirilmiştir.
- Böylece yargı görevlilerinin yetkinliğinin planlı geliştirilmesi, yargı hizmetlerinde iyileşme ve ölçülebilir verimlilik amaçlanmıştır.
- Kurum katiplik kadrolarına girmeye hak kazananlar 9 yıl süreli sözleşme ile mesleğe başlatılırlar.
- Her bir seviye 3 yıl görev süresi gerektirir ve performans değerlendirmesine tabi tutulur. Performans şartlarını sağlayanlar üst kademeye yükselir.
- Büro sekreterliği için kurum genel sekreteri tarafından belirlenmek ve genel sekreterlik için ise şartları taşıyanlar arasından kurum başkanınca seçilmek gerekir. Bu pozisyonlardaki kariyer ilerlemesi otomatik değildir.

Daimî Hukuk Şûrası

Daimî Hukuk Şûrası

- Daimî Hukuk şûrası, hukukun üstünlüğü, adalet inancının güçlendirilmesi, yargı bağımsızlığı ve içtihat birliği hususlarında yargı kurumlarının ve hukuk mesleklerinin, aralarında işbirliğinin geliştirilmesi, sorunların belirlenmesi, çözümü için tavsiye verilmesi ve kamuoyuna bildirilmesi gibi hususlarda bir danışma kurumudur.
- Daimî Hukuk Şûrası; Anayasa Mahkemesi, Adalet Yüksek Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Sayıştay, Adalet Yüksek Kurumu, hakim odaları birliği, savcı odaları birliği, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği başkanlarından oluşur. Sekreteryasını en yaşlı üyenin görevli olduğu kurum üstlenir.
- Daimî Hukuk şûrası en yaşlı üyenin başkanlığında, yılda en az 2 kez toplanır. Başkan; hukukun üstünlüğü, yargı, yargı hizmetleri, ekonomi ve demokrasi ile ilgili olarak gündemdeki konuları derler, kendisine bildirilen hususları da ekleyerek toplantının gündemini belirler; toplantının en etkili ve verimli sürdürüleceği şekilde gruplara ayırarak şura toplantısından en az 7 gün önce ilan eder ve katılımcılara duyurur.
- Şûranın yılın ilk üç ayı içinde yapacağı birinci toplantıya toplumun her kesiminin özellikle sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin hazırlıklı olarak katılımı sağlanır. Şûra toplantıları arama toplantısı şeklinde moderatörlü olarak gerçekleştirilir; katılanların gündemdeki her konu hakkında tespit, fikir ve önerilerini özgürce paylaşabileceği şekilde tasarlanır ve yürütülür.
- Bu toplantılarda üyelerin, vatandaşların ileticeceği konular ile en yaşlı üyenin belirleyeceği gündem konuları görüşülür; tavsiye niteliğinde kararlar alınır ve kamuoyuna açıklanır. Şûra toplantılarının sonucunda alınan içtihat birleştirme kararları hariç kararlar tavsiye niteliğindedir. Kamuoyuna duyurulur ve ayrıca şûranın sitesinde ilan edilir; tartışmalar kitapçık haline getirilir ve yayınlanır.
- Şûranın ikinci toplantısı ilk toplantıdan 6 ay sonra yapılır. İlk toplantıda alınan kararlarla ilgili gelişmeler değerlendirilir; gelişmeleri hızlandıracak ek tavsiye kararları alınır ve ilgili kurumlara ve kamuoyuna bildirilir.

**Adalet Yüksek Kurumu
ile ilgili kanun taslağını aşağıdaki
kare kodu okutarak ya da ikona tıklayarak
inceleyebilir, word ya da pdf dosyası
olarak indirebilirsiniz.**

**Adalet Yüksek Kurumu ve
Daimî Hukuk Şûrası ile
ilgili Anayasa düzenlemeleri
taslağını da sayfa 283-287
arasında bulabilirsiniz.**